

ЧАМУ НА ГРАДКАХ РАСТУЦЬ ГРЫБЫ

Ці шкодзяць грыбы на ўчастку

Абсалютна любыя грыбы з'яўляюцца важным складнікам біяцэнозу. Жывуць яны ў глебе, вадзе, на лясной падсцілцы, на жывых арганізмах або іх рэштках. Шкоднасць або карыснасць таго ці іншага грыба — паняцце ўмоўнае, паколькі кожны з іх выконвае нейкую пэўную біялагічную функцыю. Па спосабе харчавання грыбы падзяляюцца на наступныя групы.

Сапрафіты сілкуюцца арганічнымі фрагментамі загінулых арганізмаў. Да гэтай групы адносяцца ў тым ліку і грыбікі, якія выкарыстоўваюць для вытворчасці некаторых белых і блакітных сыроў, а таксама некаторых антыбіётыкаў. Менавіта гэтыя грыбы ўдзельнічаюць і ў перапрацоўцы кампосту.

Драпежныя грыбы сілкуюцца немаатодамі, амёбамі і іншымі мікраскапічнымі арганізмамі.

Паразітарныя грыбы пранікаюць у арганізм гаспадара праз дробныя пашкодванні ў вонкавых пакровах, дзе пачынаюць вылучаць ферменты, якія размякчаюць тканіны для таго, каб потым іх было прасцей пераварваць. Некаторыя паразіты абмяжоўваюцца тым, што высмоктваюць карысныя рэчывы з арганізма гаспадара, але не прыводзяць да яго гібелі. Іншыя ж звычайна сілкуюцца арганічнымі фрагментамі загінулых арганізмаў, аднак у пэўных сітуацыях яны могуць пасяляцца і на арганізмах жывых. Звычайна гэта хворыя жывёлы і расліны з ослабленым імунітэтам.

Сімбіёты — гэта грыбы, якія ўстапаюць ва ўзаемавыгадныя адносіны з іншымі раслінамі ці грыбамі. Атрымліваючы ад «суседа» арганічныя злучэнні, у прыватнасці, вугляводы і амінакіслоты, грыб забяспечвае яго рэчывамі неарганічнага паходжання. Існуе нават адмысловы тэрмін, якім прынята пазначаць з'яву сімбіёзу паміж грыбам і раслінай —

мікарыза. У выніку грыбы вылучаюць у глебу бялок гламалін, які становіцца адбіваецца на ўрадлівасці глебы.

З гэтага вынікае выснова — пераважная большасць ядомых і неядомых грыбоў, якія пасяляюцца на дачных участках, шкоды для раслін не нясуць.

Чаму выраслі

Аднак раптоўнае з'яўленне грыбніцы на ўчастку пакідаць па-за ўвагай усё ж нельга.

Па-першае, грыбы ніколі не вырастаюць у нейтральных і добра дрэніраваных глебах. З'яўленне грыбоў на градцы, кветніку або ў цяпліцы часцей за ўсё кажа пра тое, што ў структуры і хімічным складзе глебы адбыліся істотныя змены. Важна разумець, што ў такіх выпадках грыбы з'яўляюцца не прычынай, а вынікам таго, што ў працэсе догляду за раслінамі былі дапушчаны нейкія памылкі, якія і прывялі да закислення глебы ды застою вады. Між тым, далёка не кожная культурная расліна здольна і далей працягваць расці і пладаносіць у такіх умовах.

Як пазбавіцца

Мы высветлілі, што да з'яўлення грыбоў прыводзіць застою вады і закислення глебы. Аднак, вырашыць гэтую праблему можна наступнымі простымі спосабамі.

Спосаб першы. Раскислення глебы. Робаць гэта звычайна з выкарыстаннем вапны, попелу, гіпсу, мелу або да-

ламітавай мукі.

Спосаб другі. Паляпшэнне дрэнажу. Застой вады з'яўляецца з-за асабліва-сцяў рэльефу, гліністай глебы і блізкага залягання грунтавых вод. Асабліва часта зямля на ўчастку становіцца вільготная ранняй вясной ці восенню, калі пачынаецца сезон зацяжных дажджоў. Вырашыць праблему дрэнажу можна наступнымі шляхамі.

● Удасканаліць дрэнажную сістэму ўсяго ўчастка ці тых яго частак, якія аказваюцца затопленыя часцей за ўсё.

● Падсыпаць сухі і лёгкі грунт у месцы застою вады і зрабіць ухіл у бок дрэнажнай канавы, куды будзе сцякаць лішняя вада.

● Высадзіць расліны, якія паглынаюць вільгаць. Падсушыць забалочаны ўчастак дапамогуць чаромха, каліна, бяроза, клён, вярба, каштан і алешына.

● Правесці аэрацыю. Каб грунт не ўшчыльняўся і не назапашваў вуглякіслы газ, яго трэба рэгулярна рыхліць (калі гаворка ідзе пра градкі і кветнікі) або перыядычна праколаць віламі ці адмысловымі аэратарамі.

Спосаб трэці. Прымяненне спецыяльных сродкаў

Калі грыбы сталі для вас сур'ёзнай праблемай, можна скарыстацца адным з метадаў хімічнага абеззаражвання глебы.

Біялагічныя прэпараты. Пры апрацоўцы невялікіх участкаў падыдзе, напрыклад, «Фітаспарын».

Хімічныя сродкі. Увосень глебу можна апрацаваць 3-працэнтным растворам бардоскай вадкасці.

У пытанні барацьбы з грыбамі на ўчастку найбольш эфектыўна паказаў сябе комплексны падыход, які заключаецца ва ўжыванні двух ці трох апісаных вышэй спосабаў.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.36	18.14	10.38
Віцебск —	7.28	18.02	10.34
Магілёў —	7.26	18.04	10.38
Гомель —	7.21	18.03	10.42
Гродна —	7.51	18.29	10.38
Брэст —	7.49	18.32	10.43

Месяц

Апошняя квадра 10 кастрычніка. Месяц у сузор'і Дзевы.

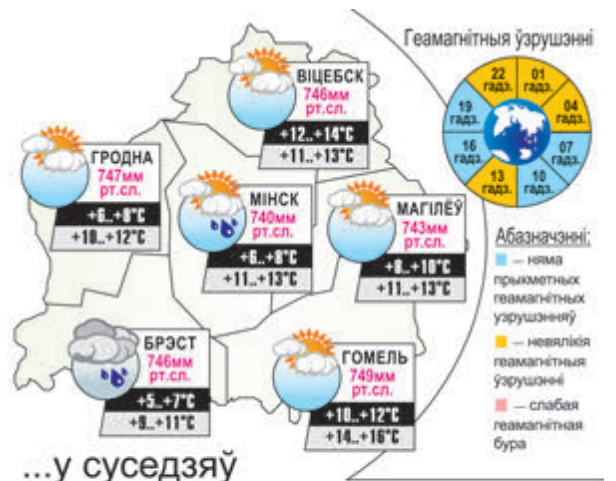
Імяніны

Пр. ПАКРОЎ БАГАРОДЗІЦЫ. Анастасіі, Аляксандра, Георгія, Міхаіла, Рамана, Савы. К. Маргарыты.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

14 КАСТРЫЧНІКА

1860 год — нарадзіўся (цяперашні г. Гарадок) Ангел Іванавіч Багдановіч, удзельнік рэвалюцыйнага руху, публіцыст, крытык, рэдактар.

1915 год — нарадзіўся Усевалад Ігнатавіч Краўчанка, беларускі пісьменнік, драматург, перакладчык.

1925 год — у Мінску заснаваны Камуністычны ўніверсітэт імя Леніна (існаваў да верасня 1932-га).

1940 год — нарадзіўся Леанід Леанідавіч Іваноў, беларускі дырыжор, педагог, заслужаны настаўнік Беларусі, народны артыст Беларусі. Быў дырэктарам Магілёўскага музычнага вучылішча, дэканам філіяла Беларускай акадэміі музыкі, мастацкім кіраўніком і дырыжорам створанага ім аркестра народных інструментаў Магілёўскай абласной філармоніі.

1950 год — нарадзіўся Вячаслаў Адамавіч Захарынскі, беларускі мастак.

1840 год — нарадзіўся Дзмітрый Іванавіч Пісараў, рускі публіцыст і літаратурны крытык, рэвалюцыйны дэмакрат. Літаратурна-крытычная і сацыяльна-філасофская спадчына Пісарава становіцца паўплывала на развіццё беларускай эстэтыкі,

Падзеі

Людзі

крытыкі і публіцысты. Газета «Мінский листок» становіцца ацаніла перавыданне яго твораў, высока ацаніла яго глыбокі аналітычны розум, палемічны талент. Выбраныя творы Пісарава перакладзены на беларускую мову.

1890 год — нарадзіўся Дуайт Эйзенхаўэр, дзяржаўны і ваенны дзеяч ЗША, 34-ы прэзідэнт Злучаных Штатаў (1953—1961), генерал арміі.

1900 год — нарадзіўся Барыс Пятровіч Нікольскі, рускі вучоны ў галіне прыкладной і тэарэтычнай радыяхіміі, акадэмік АН СССР, Герой Сацыялістычнай Працы. Лаўрэат Ленінскай прэміі, Дзяржаўнай прэміі СССР.

1905 год — у Парыжы заснавана Міжнародная авіяцыйная федэрацыя.

1940 год — нарадзіўся Кліф Рычард, брытанскі эстрадны спявак і акцёр, які адным з першых сярод англічан пачаў выконваць рок-н-рол. За кар'еру было прададзена больш за 250 мільёнаў яго дыскаў. Увайшоў у сотню найвялікшых брытанцаў.

БЕРНАРД ШОУ:
«Свабода азначае адказнасць. Вось чаму большасць людзей баіцца яе».

УСМІХНЕМСЯ

— Васіль Пятровіч! Мае спачуванні... Кажуць, у вас памерла цешча? Ах, якая была жанчына! Напэўна, штосьці з сэрцам?

— Не... падавілася бутэрбродам з чорнай ікрой, закусваючы ім чарачку французскага каньяку!

— Што вы кажаце... Якая прыгожая смерць...

— Яўген! Навошта ж вы, інтэлігентны чалавек, так збілі Пятра?

— За справу! Гэты нягоднік спіць з маёй жонкай!

— Дык што? Калі ў чалавека густы супада-

юць з вашымі, значыць, за гэта яго трэба біць?

— Міхаліна Яўгенаўна, а колькі ў вас было мужоў?

— Сваіх?